

Prædiken til 16. søndag efter trinitatis

Joh. 11, 19-45

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Mange jøder var kommet ud til Martha og Maria for at trøste dem i sorgen over deres bror. Da nu Martha hørte, at Jesus var på vej, gik hun ud for at møde ham; men Maria blev siddende inde i huset. Martha sagde til Jesus: »Herre, havde du været her, var min bror ikke død. Men selv nu ved jeg, at hvad du beder Gud om, vil Gud give dig.« Jesus sagde til hende: »Din bror skal opstå.« Martha sagde til ham: »Ja, jeg ved, at han skal opstå ved opstandelsen på den yderste dag.» Jesus sagde til hende: »Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø. Tror du det?« Hun svarede: »Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden.« Da hun havde sagt det, gik hun tilbage og kaldte ubemærket på sin søster Maria og sagde: »Mesteren er her og kalder på dig.« Da Maria hørte det, rejste hun sig straks op og gik ud til ham. Jesus var endnu ikke kommet ind i landsbyen, men var stadig dér, hvor Martha havde mødt ham. Jøderne, som var inde i huset hos Maria for at trøste hende, så, at hun hurtigt rejste sig og ville ud; de fulgte efter hende, da de mente, at hun gik ud til graven for at græde dér. Da nu Maria kom ud, hvor Jesus var, og så ham, faldt hun ned for hans fødder og sagde: »Herre, havde du været her, var min bror ikke død.« Da Jesus så hende græde og så de jøder græde, som var fulgt med hende, blev han stærkt opbragt og kom i oprør og sagde: »Hvor har I lagt ham?« »Herre, kom og se!« svarede de. Jesus brast i gråd. Da sagde jøderne: »Se, hvor han elskede ham.« Men nogle af dem sagde: »Kunne han, som åbnede den blindes øjne, ikke også have gjort, at

Lazarus ikke var død?« Da blev Jesus atter stærkt opbragt, og han går hen til graven. Det var en klippehule, og en sten var stillet for den. Jesus sagde: »Tag stenen væk!« Martha, den dodes søster, sagde til ham: »Herre, han stinker allerede; han ligger der jo på fjerde dag.« Jesus sagde til hende: »Har jeg ikke sagt dig, at hvis du tror, skal du se Guds herlighed?« Så tog de stenen væk. Jesus så op mod himlen og sagde: »Fader, jeg takker dig, fordi du har hørt mig. Selv vidste jeg, at du altid hører mig, men det var for folkeskarens skyld, som står her, at jeg sagde det, for at de skal tro, at du har udsendt mig.« Da han havde sagt det, råbte han med høj røst: »Lazarus, kom herud!« Og den døde kom ud, med strimler af linned viklet om fødder og hænder og med et klæde viklet rundt om ansigtet. Jesus sagde til dem: »Løs ham og lad ham gå.« Mange af de jøder, som havde været med hos Maria og set, hvad Jesus havde gjort, kom nu til tro på ham. Johannesevangeliet 11,19-45

Et af nøgleordene i den danske moderne lyriker Søren Ulrik Thomsens forfatterskab er døden.

Den gennemtrænger mange af hans digte og er en understregning af, at menneskets tilværelse ikke er uendelig og evig, men begrænset og endelig. En understregning mennesket, hvis det vil forblive menneskelig, ikke må glemme, og som trænger ind i alle forhold og skaber både momentan lykke og sort fortvivlelse, intensitet og isolation.

I et digt fra hans første digtsamling *City Slang* sættes døden i modsætning til kærligheden. Døden er ikke at elske, skriver Thomsen og fortsætter: "Døden er - ikke at elske og alt bare er som det plejer".

Digtet har paradoksalt nok titlen: *Ikke døden* og lyder således:

Døden er ikke veninden, kommer aldrig tilbage fra sin rejse væk fra Metro Nord, væk væk, døden er ikke sølv og turkis
 sejlede bort fra fascinationens opløste krop
 døden er ikke at styrte på gaden
 blandt dem der bukker sig og dem der haster
 døden er
 ikke at elske og alt er som det plejer.

Thomsen spiller på ordene døden er, og døden er ikke. Døden er ikke en veninde, døden er ikke sølv og turkis, døden er ikke at styrte på gaden, blandt dem der bukker sig, og dem der haster.

Sagt på en anden måde: døden er ikke noget i sig selv hos Thomsen, døden er altid i forhold til noget andet: til livet, kærligheden, sorgen og angsten, til kroppen og den anden. Og det har han evig ret i.

Døden er ikke at elske, døden er en fortabelse ud i trivialiteterne, i ligegyldigheden. Døden er at lade alt være som det plejer uden større lyst til at gribe ind og ændre tingenes tilstand, døden er den manglende tro på, at på tværs og på trods af dødens vilkår skal man huske at elske det liv, man er

kastet ind i og dele det med de mennesker, der har det på samme måde. Og dem er der mange af!

Med baggrund i Thomsens digt forstår man bedre det, der er på spil i fortællingen om Lazarus. Den handler heller ikke om den konkrete og fysiske død. Skønt Lazarus kaldes ud af grotten og graven, er han ikke udelig. Det er ikke et billede på opstandelsen, hverken den, vi møder påskedag, eller den, der skal komme engang i det hinsides, der hvor livet er evigt og uendeligt.

Billedet med Lazarus er derimod et billede på overgangen fra døden til det at elske, fra at alt er som det plejer til pludseligt at være nyt og anderledes. Fra gravens mørke til lyset udenfor. Billedet er et billede på at genopstå i hinandens liv, at blive sat fri til at indgå i tilværelsens turbulens. I dette billede møder vi den kristne forkyndelse. Det gælder for os, der sidder i kirken, som det gjaldt for Maria og Martha. Her rækkes de ord, der kan trække os ud af fortvivlelsen, ord der kan give os en tro på, at det at elske livet ikke blot er vigtig men livsvigtig.

Derfor er det ikke Lazarus, som er fortællingens hovedperson, men derimod Maria. Hun er et menneske som vi andre. Hun kender sorgen over det at miste nogen, man holder af, hun kender fortvivlelsen og angsten. Selv tvivlen på Guds søns ord kender hun - hun kender tomheden. Søren Ulrik Thomsen udtrykker det på følgende måde i digtet *Sorgen*:

Sorgen er
 Soden, der dækker husenes mure
 de tomme natbusser og vinden i gaden uden træer
 de våde blade, der klæber til ruden
 blæsten over stationen ved havnen
 oktober - når neonen skærer sig vej gennem natens glas,

den kogende te, jeg hælder over min hånd
 rockhallens lys, bagtrapper, opgangens matte
 pærer
 min hånd, der holder om nakken

Sorgen er det moderne menneskes måde at udtrykke sin sorg på. Marias var en anden. Men det er den samme sorg, og det er de samme mekanismer, som er på spil. Det er dødens magt på den ene side og så det at elske livet på den anden side. Vi har forskellige måder at udtrykke det på, forskellige sprog og forskellige billeder, men i bund og grund er der ingen forskel. Det er den samme smerte, Maria og Thomsen føler. Og det er de samme ord og den samme tro, som kan forløse denne smerte.

Hvilken betydning troens ord har for et moderne menneske som Thomsen, mærker man i et digt fra en senere digtsamling. Her leder han efter de ord, som kan vække Tornerose fra hendes søvn:

Hver morgen står jeg en time tidligere op for at digte mig frem til et liv og en anden:
 Findes der mon en syntaks så præcis,
 at den kan fange solen i et A4-arks spejl
 og bryde dens lyshav i liniernes bølger,
 et ord så skønt, at det kan vække selv Tornerose,
 hvis det blir lagt som en glød på hendes blåfrosne tunge,
 en sætning så klar, at den brænder en sti
 ind over grænsen fra mørke til lys -

Der er ikke langt til fortællingen om Lazarus i Thomsens univers. Det er de samme ord, han leder efter, som Maria tvivlede på: Evangeliets ord, der ikke blot lyder i vores øre, men lægges som en glød på den blåfrosne tunge, og giver livet smag, giver os troen på det at elske og ikke lade alt være, som det plejer.
 Amen

Anders Kjærsg

præst i Skårup. Biskopkandidat til Fyens Stift

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 754: Se, nu stiger solen af havets skød

Nr. 299: Ånd over ånder, kom ned fra det høje

Nr. 542: Døden er den sidste fjende

Nr. 224: Stat op, min sjæl, i morgengry

Nr. 426: Fred til bod for bittert savn

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk